

Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського
Академія мистецтва ім. С.С. Прокоф'єва
Кафедра музичного мистецтва

СИЛАБУС КУРСУ «Концертно-камерний спів»	
Освітній ступінь: бакалавр	
Галузь знань: 02 Культура і мистецтво	
Спеціальність: 025 Музичне мистецтво	
Освітньо-професійна програма: Музичне мистецтво. Вокал	
Кількість кредитів: 9, 0	
Рік підготовки, семестр: III - IV курс (5,6 семестри - залік та 7 семестр-іспит)	
Компонент освітньої програми: обов'язкова	
Дні занять: згідно розкладу	
Мова викладання: державна	
Інформація про викладача	
Прізвище, ім'я, по-батькові	Сафрончик Євген Сергійович
Контакти	+380508810688
Робоче місце:	Академія мистецтва ім. С. Прокоф'єва
Кафедра	кафедра музичного мистецтва
Посада	Старший викладач
Презентація викладача	
<p>Сафрончик Євген Сергійович - Заслужений артист України , Заслужений артист автономної республіки Крим. Професійну освіту отримав у Одеському державному музичному училищі за спеціальністю «артист ансамблю та хору, вчитель співу».</p> <p>Повну вищу освіту здобув у Одеській державній консерваторії за спеціальністю «спів» Закінчуючи консерваторію отримав запрошення на роботу в Одеський театр музичної комедії солістом-вокалістом. Працюючи в театрі отримав запрошення до Київського театру оперети . У 1981 році був зарахований до трупи театру на посаду соліста- вокаліста. У 1984 році в період створення Київського державного дитячого музичного театру взяв участь у відбірковому конкурсі і був запрошений на роботу в якості соліста- вокаліста. В період роботи в театрі отримав кваліфікацію - провідний майстер сцени . Продовжуючи артистичну діяльність у 1998 р. був запрошений на роботу за сумісництвом в Національну філармонію України в якості концертного виконавця, а потім перейшов туди на основне місце роботи солістом вищої категорії. Працюючи в Національній філармонії України - співпрацював з різними театральними і концертними організаціями. Приймав участь, як у музичних виставах, так і в різних концертних проектах, гастролював в межах України, а також в країнах Європи (Італія, Франція, Німеччина, Англія, Шотландія ...) . З 2002 по 2014 рік працював у Кримському республіканському музичному театрі в якості соліста – вокаліста. Неодноразово є співорганізатором та членом журі Міжнародних професійних музичних конкурсів та фестивалів.</p>	

Презентація курсу

Навчальний курс «Концертно-камерний спів» передбачає вивчення камерного вокального репертуару з творів найрізноманітніших стилів , епох , жанрів , оволодіння технікою репетиційної роботи та підготовку концертного репертуару . Навчальний репертуар для кожного студента формується викладачем з урахуванням здібностей студента та його вокальних можливостей . Дана програма є мистецьким курсом, в опануванні якого студент повинен: розвинути творчий потенціал можливостей свого співочого голосу, збагатити індивідуальну манеру, розуміти виконавське втілення камерних вокальних творів у синтезі музики, слова, емоційної акторської виразності, удосконалювати перспективу професійного зростання.

Опис курсу

Основним завданням курсу є розвиток та удосконалення виконавської майстерності здобувачів вокалістів на матеріалі камерної вокальної музики, виховання музичного мислення студента, залучення його до сприйняття всього естетичного комплексу вокального виконавства; подальше ознайомлення з романсово-пісенною літературою, виховання художнього смаку та розуміння особливостей жанру, стилю та характеру творів. вивчення стилів та особливостей камерного вокального виконавства різних жанрів, форм та стилів; розвиток загально-музичного кругозору, вокальної культури та творчої ініціативи учня, виховання співака, який володіє стилістичними та жанровими традиціями виконання музики різних епох від епохи бароко до сучасності.

Згідно з вимогами освітньо-творчої програми бакалаври повинні

Знати:

- етапи історичного розвитку вокального мистецтва;
- творчі напрями у мистецтві;
- музичну термінологію;
- сучасні тенденції виконавства.
- стильові та жанрові особливості виконуваних творів
- репертуар, що містить твори різних епох;
- історію камерного виконавства.

Уміти:

- засвоїти логіку мелосу, відчувати злиття поетичного та музичного текстів;
- практично застосувати різноманітні вокально-технічні та виконавські прийоми щодо динаміки та агогіки;
- володіти почуттям форми вокальних творів;
- аналізувати творчість видатних співаків;
- протистояти низькопробним явищам поп-культури;
- зберігати зв'язок з національними традиціями;
- застосовувати базові знання з теоретичних основ вокального мистецтва
- щодо провідних питань камерного вокального виконавства;
- виконувати твір мовою оригіналу;
- відпрацьовувати фонетичні особливості іншомовних текстів.
- співпрацювати із акомпаніатором
- творчо мислити під час виступу

Мета навчання

Очікувані програмні результати навчання за дисципліною (за Освітньою програмою):

ПРН 1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння голосом на належному фаховому рівні під час виконавської діяльності.

ПРН 2. Володіти методами та навичками ансамблевого / хорового співу, репетиційної роботи та концертних виступів

ПРН 3. Демонструвати різні методи удосконалення виконавської діяльності.

ПРН 5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію

ПРН 12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом

ПРН 17. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

Загальні компетентності, що формуються у процесі вивчення дисципліни

<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства та характеризується комплексністю таневизначеністю умов.</p> <p>ЗК 1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК12. Здатність працювати автономно.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>
<p>ФК 1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.</p> <p>ФК 2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності</p> <p>ФК3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.</p> <p>ФК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.</p> <p>ФК7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності</p> <p>ФК8. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу</p> <p>ФК 10. Здатність оперувати професійною термінологією</p>
<p>Форми та методи навчання</p>
<p>Формами навчання з дисципліни «Концертно-камерний спів» є індивідуальні заняття з викладачем (90 годин) та самостійна робота студента (180 годин). Основна робота викладача зі студентами проводиться безпосередньо у формі практичних (індивідуальних) занять, але для творчого осмислення ідей і положень навчального курсу «Концертно-камерного співу» перед студентами ставляться завдання для самостійної роботи.</p> <p>Самостійна робота студента є важливою складовою засвоєння дисципліни, що передбачає продовження роботи над виконавським втіленням твору, розпочатою під керівництвом педагога. Самостійні заняття студента в класі концертно-камерного співу розуміють під собою наступне:</p> <ul style="list-style-type: none"> - закріплення вокально-технічних навичок камерного співу; - набування навичок виконання під власний акомпанемент; - постійний пошук імпровізаційної варіативності сценічного та виконавського втілення вокального твору (знаходження засобів виразності для створення і розкриття художнього образу); - створення власного концептуального підходу художньо-естетичного відтворення вокального номеру; - вивчення співацьких традицій яскравих представників вокального мистецтва - формування професійних суджень безпосередньо через відвідування музичних концертних заходів та аналізу їх художньо-естетичної й технічної складової у вигляді моніторингової фіксації мистецьких подій. <p>- Навчальна дисципліна «Концертно-камерний спів» передбачає наступні методи навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - словесний (викладення викладачем основних теоретичних положень навчального курсу, пояснення окремих методичних прийомів тощо); - ілюстративний (показ викладачем вокально-виконавських прийомів); - ілюстративно-словесний (поєднання викладачем пояснень з ілюстрацією вокально-виконавських і методичних прийомів); - репродуктивно-варіативний (поєднання студентом запропонованих викладачем прийомів з іншими формами й методами вокально-виконавської та педагогічної діяльності); - креативний, творчий (створення студентами оригінальних варіантів інтерпретації вокальних творів; нестандартний підхід до розв'язання педагогічних ситуацій; опанування навичок педагогічної імпровізації);

- інтеграції (акумуляція і синтез знань з різних фахових дисциплін у процесі вирішення вокально-виконавських і педагогічних завдань).	
Організація навчання	
Обсяг	Тема
Модуль 1.	
32 годин	Змістовий модуль 1 Формування вокально – технічних умінь і навичок для роботи над камерним репертуаром
6	Тема 1. Специфіка камерного репертуару та його виконання.
8	Тема 2. Історичні умови виникнення старовинної барочної музики. Виконання творів старовинних композиторів А.Скарлатті, Ф.Генделя, Кл.Монтеверді, Ж.Б.Люлі та ін.
6	Тема 3. роботи над творами старовинних композиторів XVII – XVIII ст.
6	Тема 4. Удосконалення вокально – технічних навичок при виконанні камерного репертуару .
6	Тема 5 Використання знань про форму, характер, динаміку вокальних творів. Виконання укр. нар. пісень.
Модуль 2.	
32 годин	Змістовий модуль 2. Формування творчого підходу до виконання романсів українських композиторів.
6	Тема 1. Історичні умови виникнення романсу як жанру. Виконання романсу українських композиторів М. Лисенка, Я. Степового, К. Стеценка, та ін..
6	Тема 2. Формування вміння створювати відповідний емоційний стан з метою виразного виконання вокального твору. Виконання романсу українських композиторів.
10	Тема 3. Удосконалення навичок філірування звуку у процесі роботи над творами класичного камерного репертуару.
10	Тема 4. Розвиток навичок стильової та жанрової інтерпретації..Робота над концертним репертуаром.
Модуль 3.	
26 годин	Змістовий модуль 3. . Формування вокально – виконавської майстерності для роботи над романсами зарубіжних композиторів.
4	Тема 1. Формування творчого підходу до виконання романсів зарубіжних композиторів Ф.Шуберта, Р.Шумана, Е. Гріга, та ін.
2	Тема 2. Закріплення поняття про художньо – образний зміст романсу та відображення його при виконанні твору.
4	Тема 3. Робота над розширенням динамічних можливостей голосу студента
6	Тема 4. Створення сценічних образів для вибраних творів
10	Тема 5. Вдосконалення концертно-репертуарної програми
90 годин	
Політика курсу	

Відвідування є важливим компонентом вашого курсу з огляду на складність дисципліни.
Запізнення на фахові заняття є не припустимими. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою.
Переоцінка завдань можлива упродовж тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри упродовж тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.
Перескладання роботи студентів можлива упродовж тижня після отримання оцінки на основі заяви у письмовій формі.
Мобільні пристрої на заняття використовуються лише з дозволу викладача.
Поведінка в аудиторії. Під час аудиторних занять студентам дозволяється за потреби виходити з аудиторії, брати з собою та використовувати безалкогольні напої.

Система оцінювання

Шкала оцінювання: національна та ECTS.

Кількість балів	Національна шкала	ECTS шкала
90–100	Відмінно	A
80–89	Добре	B
75–79	Добре	C
66–74	Задовільно	D
60–65	Задовільно	E
30–59	Незадовільно	FX
0–29	Незадовільно	F

Критерії оцінювання:

«ВІДМІННО» (90 – 100 балів) виставляється здобувачу, що показав:

- високий професійний рівень володіння голосом;
- високу технічну майстерність;
- відчуття темпоритму;
- володіння засобами музичної виразності – звуковидобуванням, динамічними відтінками, штриховою палітрою, агогікою;
- знання і розуміння стилевих та жанрових особливостей твору;
- вміння передати голосом виразність та яскравість музичних образів, художнього змісту;
- високий рівень психологічної підготовки до сценічного виступу й якісне концертне виконання програми.

«ДОБРЕ» (75 – 89 балів) виставляється здобувачам, які;

- представили в повному обсязі програму (при відсутності індивідуально-творчого ставлення до виконуваних творів);
- передали художній зміст творів;
- показали добре володіння голосом (при відсутності яскравості у виконанні артикуляційних і динамічних відтінків та наявності технічної скутості);
- припустилися деяких помилкових дій у виконанні.

«ЗАДОВІЛЬНО» (60 – 74 балів) виставляється здобувачам, які:

- продемонстрували низький рівень володіння голосом;
- представили програму не в повному обсязі;
- спотворювали низькою якістю виконання композиторський задум;
- не зуміли передати художні образи, зміст музичного твору;
- продемонстрували низький технічний рівень, посереднє володіння засобами музичної виразності;
- допущені помилки у виконанні нотного тексту, часті зупинки, викликані психологічною та технічною невідповідністю здобувача.

«НЕЗАДОВІЛЬНО» (0-59) отримують здобувачі, які:

- слабо володіють голосом;
- нездатні передати виконавську концепцію музичного твору;
- виконали програму невпевнено, з помилками, зупинками, що зумовлено безвідповідальною слабкою підготовкою до підсумкової атестації.

Засоби діагностики успішності навчання:

Академічні концерти, контрольні уроки, публічні виступи.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися здобувачам освіти з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь здобувачів освіти у міжнародних та вітчизняних наукових конференціях, мистецьких конкурсах та фестивалях, майстер-класах, відвідання культурно-мистецьких заходів тощо.

Політика дисципліни

Робота в курсі відповідає вимогам «Положення Таврійського національного університету імені В.І.Вернадського про академічну доброчесність» та «Кодексу академічної доброчесності Таврійського національного університету імені В.І.Вернадського»

Рекомендована література:

1. Андрейко О.І. Методика творчого осягнення музично-виконавського мистецтва: Музичне мистецтво ХХІ століття – історія, теорія, практика : збірник наукових праць інституту музичного мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Випуск 2. Дрогобич, 2017. С.63-68.
2. Антонюк В. Г. Cantaresoprosodiato в теорії співу М. Гарсії та сучасних дослідженнях. Українське музикознавство. Київ, 2011. Вип. № 37. С. 343 – 356.
3. Валькевич Р.А. Сценічно-виконавська майстерність: навчально-методичний посібник для студентів мистецьких факультетів. Кіровоград: РВВ КДПУ імені В. Винниченка, 2015.
4. Егорычева М.И. Упражнения для развития вокальной техники / М. И. Егорычева. - К. : Музична Україна, 1980. - 117 с.
5. Жаркіх Т. В. Інтерпретація поезії Ш. Бодлера в тйloдие Е. Шабріе «Запрошення до подорожі».Музикознавча думка Дніпропетровщини. Дніпро:Дніпропетровська академія музики ім. М. Глінки, 2021. Вип. № 20. С. 94–106.
6. Жаркіх Т. «РоimespourMi» як втілення творчого універсуму О. Мессіана. Харків : ХНУМ, 2018. 188 с.
7. Мадишева Т. П. Співак і мова. Культура співу мовою оригіналу:теорія та практика.Харків : ШТРИХ, 2002. 160 с.
8. Огороднов Д. Основные принципы вокального воспитания / Д. Огороднов. - К. : Музична Україна, 1989. - 142 с.
9. Савицька Н.В. Хронос композиторської життєтворчості. Львів: Сполом, 2008. 320 с.
10. Сорокер Я. Л. Українська пісенність у музиці класиків. Вінниця : Нова книга, 2012. 184 с.
11. Чекан Ю. Інтонанційний образ світу. Київ : Логос, 2009. 226 с.
10. 1Barbier P. LaMalibranReinedel'орйraromantique.Paris : Pygmalion, 2005. 288 p.
11. Naudeix. L. LaVoixfйminineetleplaisirdel'йcouteenFranceauxXVIIeetXVIIIesiecles.Paris : ClassiquesGarnier, 2012. 402 p.
12. Черноіваненко А.Д. Академічне музично-інструментальне мистецтво як предмет музикознавчої системології: дис....докт.канд: 17.00.03 Музичне мистецтво. ОНМА імені А.В.Нежданової., Одеса, 2021, 207 с.;
13. Цуркан Л. Г. Вірність традиціям кафедри сольного співу.

- Pro Domo Mea :Харків. держ. ун-т мистецтв ім. І. П, Котляревського. Харків, 2007. С. 56–75.
14. Швачко Т. О. Євгенія Мірошниченко. Київ : Муз.Україна, 2011. 312 с.
 15. Шуляр О. Д. Історія вокального мистецтва. Ч. I. ПНУ ім. В. Стефаника.
 16. Івано-Франківськ : Плай, 2010. 352 с.
 17. Шуляр О. Д. Історія вокального мистецтва. Ч. II. ПНУ ім. В. Стефаника. Івано-Франківськ : Плай, 2010. 360 с.
 18. Barbier P. La Malibran Reine de l'opéra romantique. Paris : Pygmalion, 2005, – 288 p.
 19. Naudeix L. La Voix féminine et le plaisir de l'écoute en France aux XVIIe et XVIIIe siècles. Paris : Classiques Garnier, 2012.
 20. Songs and airs by G. F. Handel"Volume 1: for high voice.. 221c. <http://vmirror.imslp.org/files/imglnks/usimg/5/5d/IMSLP395975-SIBLEY1802.16201.bd60-39087013698255score.pdf>
 21. International Music Score Library Project. URL: http://imslp.org/wiki/Заглавная_страница.
 22. Werner Icking Music Archive / WIMA [Електронний ресурс]. URL: <http://icking-music-archive.org/index.php>.

Репертуарний список:

1. Говорухіна Н.О. Хрестоматія вокально-педагогічного репертуару для контртенора: навчальний посібник. Харків: Вид-во «Естет Принт», 2018, 148с.
2. Золотухін В.М.. Камерні вокальні твори (романси, арії, пісні): Тимченко А.М., Харків, 2008, 55с.
3. Карабиць І. Вокальні твори: К. Музична Україна, 2014.
4. Стецюн М.Г. Вокальні твори для голосу з фортепіано: Харків: «Майдан», 2015, 76с.
5. Early Italian Songs and Airs (The Musicians Library) © Copyright, Oliver Ditson Company Theodore Presser Company, sole representative Used By Permission Of The Publisher. 2000. 1068с. <https://notes.tarakanov.net/download/?uid=a0215faf2bf97bdb249d6fcc86830b5b&true>
6. Songs and airs by G. F. Handel"Volume 1: for high voice. 221c. <http://vmirror.imslp.org/files/imglnks/usimg/5/5d/IMSLP395975-SIBLEY1802.16201.bd60-39087013698255score.pdf>
7. Arie Antiche. Raccolte per cura di Alessandro Parisotti. 154с. http://vmirror.imslp.org/files/imglnks/usimg/d/d9/IMSLP276824-PMLP189210-Arie_antiche_vol1.pdf
8. XXIV arie di stile antico con accompagnamento di pianoforte di Stefano Donaudy. 79с. <http://vmirror.imslp.org/files/imglnks/usimg/7/70/IMSLP179443-SIBLEY1802.5348.f219-39087012082006.pdf>
9. Bass songs. 208с. <http://vmirror.imslp.org/files/imglnks/usimg/4/40/IMSLP256845-SIBLEY1802.21246.161c-39087011995927score.pdf>
10. Архів клавирів та партитур. URL: <http://operascores>
11. Choral Public Domain Library (cpdl.org) / Архів світової хорової музики URL: http://www2.cpdl.org/wiki/index.php/Main_Page.
12. Hausmusik / Архів світової вокальної музики. URL: <http://www.hausmusik.ch/>.